

Quyết định số:01/2025/QĐDS-ST
Ngày: 16/4/2025
V/v “Yêu cầu tuyên bố một người
có khó khăn trong nhận thức, làm
chủ hành vi”.

QUYẾT ĐỊNH
GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN CHỢ MỚI, TỈNH AN GIANG

Với thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Hà Huy Phong

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Chợ Mới tham gia phiên họp: Bà Đoàn Thụy Thùy Trang - Kiểm sát viên.

Thư ký Tòa án ghi biên bản phiên họp: Bà Huỳnh Tiểu Ngọc.

Ngày 16 tháng 4 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Chợ Mới, tỉnh An Giang mở phiên họp giải quyết việc dân sự theo hồ sơ thụ lý số 72/2025/TLST-VDS ngày 20 tháng 02 năm 2025, giải quyết việc dân sự về “Yêu cầu tuyên bố người có khó khăn trong nhận thức, điều khiển hành vi”, giữa:

Người yêu cầu: Bà Nguyễn Thị B, sinh năm 1941; địa chỉ: ấp H, xã K, huyện C, tỉnh An Giang; là mẹ ruột của người bị yêu cầu, (vắng mặt).

Người đại diện hợp pháp cho người yêu cầu: Bà Ngô Thị Hoàng O, sinh năm 1969; địa chỉ: khóm T, thị trấn C, huyện C, tỉnh An Giang, là người đại diện theo ủy quyền theo Giấy ủy quyền ngày 17/02/2025 được Ủy ban nhân dân xã K, huyện C chứng nhận, (có mặt).

Người bị yêu cầu: Ông Ngô Thanh N (Ngô Quốc N1), sinh năm 1981; địa chỉ: ấp H, xã K, huyện C, tỉnh An Giang, (vắng mặt).

- *Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan:*

+ Ông Ngô Văn T, sinh năm 1974;

+ Ông Ngô Văn T1, sinh năm 1979;

Cùng địa chỉ: ấp H, xã K, huyện C, tỉnh An Giang, (vắng mặt).

+ Bà Ngô Thị Hoàng O, sinh năm 1969; địa chỉ: khóm T, thị trấn C, huyện C, tỉnh An Giang, (có mặt).

NHẬN THẤY:

Theo đơn yêu cầu đề ngày 07/01/2025, bà Nguyễn Thị B yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Ngô Thanh N (là con ruột bà) là người mất năng lực hành vi dân sự. Bà B nêu lý do, từ khi sinh ra ông N bị câm bẩm sinh, không thể trao đổi ngôn ngữ, giao tiếp với người xung quanh, hạn chế trong sinh hoạt hàng ngày. Ông N sống cùng bà, do bà trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng cho đến nay. Bà yêu cầu tuyên bố anh N là người bị mất năng lực hành vi dân sự để bổ sung thủ tục cử người giám hộ trong việc thực hiện thủ tục kê khai thừa kế, chuyển nhượng quyền sử dụng đất của gia đình theo quy định pháp luật.

Tại phiên họp,

- Bà Nguyễn Thị B do bà Ngô Thị Hoàng O thay đổi yêu cầu từ việc yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Ngô Thanh N2 “là người bị mất năng lực hành vi dân sự” sang yêu cầu tuyên bố anh N2 “là người có khó khăn trong nhận thức làm chủ hành vi”.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Chợ Mới, tỉnh An Giang, phát biểu: Căn cứ Kết luận giám định pháp y số 150/2025/BBPY ngày 03/4/2025 của Trung tâm P, kết luận: anh Ngô Thanh N (Ngô Quốc N1), sinh năm 1981, nơi cư trú: ấp H, xã K, huyện C, tỉnh An Giang; Về tiêu chuẩn y học: hiện tại đương sự có bệnh lý tâm thần, chậm phát triển tâm thần khác (F78 – ICD10); Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: hiện tại, đương sự có khó khăn trong nhận thức, điều khiển hành vi (có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi ở các vụ việc dân sự). Tại phiên họp, bà Nguyễn Thị B thay đổi yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Ngô Thanh N là người có khó khăn trong nhận thức làm chủ hành vi là có căn cứ.

Đề nghị, Hội đồng phiên họp xem xét: Áp dụng Điều 23 Bộ luật Dân sự năm 2015; các Điều 223, Điều 376, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;

Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của bà Nguyễn Thị B. Tuyên bố anh Ngô Thanh N (Ngô Quốc N1) là người có khó khăn trong nhận thức và điều khiển hành vi.

Chỉ định người giám hộ cho anh Ngô Thanh N2, theo quy định pháp luật.

XÉT THẤY:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, diễn biến tại phiên họp và phát biểu quan điểm của đại diện Viện kiểm sát về việc giải quyết việc dân sự.

[1] Về thủ tục tố tụng:

[1.1] Về thẩm quyền giải quyết: Bà Nguyễn Thị B yêu cầu tuyên bố con ruột là Ngô Thanh N, sinh năm 1981, nơi cư trú: ấp H, xã K, huyện C, tỉnh An Giang là “người bị mất năng lực hành vi dân sự”. Vì vậy, Tòa án nhân dân huyện Chợ Mới, tỉnh An Giang thụ lý giải quyết là đúng thẩm quyền theo quy định tại các Điều 28, Điều 35, Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015.

[1.2] Về nội dung: bà Nguyễn Thị B yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Ngô Thanh N (là con ruột bà) là người mất năng lực hành vi dân sự. Bà B nêu lý do, từ khi sinh ra anh N bị câm bẩm sinh, không thể trao đổi ngôn ngữ, giao tiếp với người xung quanh, hạn chế trong sinh hoạt hàng ngày. Anh N sống cùng bà, do bà trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng cho đến nay. Bà yêu cầu tuyên bố anh N là người bị mất năng lực hành vi dân sự để bổ sung thủ tục cử người giám hộ trong việc thực hiện thủ tục kê khai thừa kế, sang tên quyền sử dụng đất của gia đình theo quy định pháp luật.

[2] Về căn cứ giải quyết đối với yêu cầu của bà Nguyễn Thị B: Tại phiên họp, bà B thay đổi từ việc yêu cầu Tòa án tuyên bố anh N là người “bị mất năng lực hành vi dân sự” sang yêu cầu tuyên bố anh N “là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”; bà B hoàn toàn đồng ý với kết luận giám định pháp y tâm thần của cơ quan chuyên môn đã thực hiện.

Tại Kết luận giám định pháp y số 150/2025/BBPY ngày 03/4/2025 của Trung tâm P, kết luận: anh Ngô Thanh N (Ngô Quốc N1), sinh năm 1981, nơi cư trú: ấp H, xã K, huyện C, tỉnh An Giang; Về tiêu chuẩn y học: hiện tại đang sự có bệnh lý tâm thần, chậm phát triển tâm thần khác (F78 – ICD10); Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: hiện tại, đang sự có khó khăn trong nhận thức, điều khiển hành vi (có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi ở các vụ việc dân sự).

Vì vậy, việc bà Nguyễn Thị B là mẹ ruột, yêu cầu tuyên bố anh Ngô Thành N2 “là người có khó khăn trong nhận thức làm chủ hành vi” để cử người giám hộ hợp pháp thực hiện việc chia thừa kế di sản, thực hiện sang tên quyền sử dụng đất của gia đình là có căn cứ, phù hợp với Điều 23 của Bộ luật Dân sự năm 2015.

[3] Về chi phí tố tụng: Bà B phải chịu chi phí hỗ trợ đưa đi giám định là 400.000 đồng (bốn trăm nghìn). Bà B đã nộp xong.

[4] Chi phí tố tụng khác: chi phí cho việc thực hiện giám định tình trạng tâm thần đối với ông N2 phía bà B đã thanh toán trực tiếp với Trung tâm pháp y tâm thần khu vực T, không đặt ra xem xét.

[5] Về lệ phí: Do là người cao tuổi, có đơn xin miễn được chấp nhận nên bà B không phải chịu lệ phí sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

[6] Quan điểm đề nghị của Đại diện Viện kiểm sát là có căn cứ, được chấp nhận.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ các Điều 28, Điều 35, Điều 371, Điều 376 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015; Điều 23 của Bộ luật Dân sự năm 2015; Nghị quyết số

326/2016/NQ-UBTVQH ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về án phí, lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị B.

Tuyên bố anh Ngô Thanh N (Ngô Quốc N1), sinh năm 1981, nơi cư trú: ấp H, xã K, huyện C, tỉnh An Giang là người “*có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi*”.

Chỉ định bà Ngô Thị Hoàng O (chị ruột anh N1) là người giám hộ cho anh Ngô Thanh N thay mặt anh N tham gia các các giao dịch dân sự, trực tiếp để bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho anh N.

2. *Về chi phí giám định:* Bà Nguyễn Thị B đã thanh toán với Trung tâm P, không đặt ra xem xét.

3. *Về chi phí tố tụng:* Bà Nguyễn Thị B phải chịu 400.000 đồng (Bốn trăm nghìn) chi phí cho việc hỗ trợ đưa người đi giám định. Bà B đã nộp xong.

4. *Về lệ phí:* Bà Nguyễn Thị B được miễn lệ phí dân sự sơ thẩm.

5. *Về quyền kháng cáo:*

Đương sự có mặt được quyền kháng cáo trong thời hạn (07) bảy ngày, kể từ ngày ra quyết định. Đương sự vắng mặt được quyền kháng cáo trong thời hạn 07 (bảy) ngày kể từ ngày nhận được tổng đạt hoặc niêm yết quyết định theo quy định.

Trường hợp quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các điều 6, 7 và 9 Luật thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh An Giang;
- VKSND H. Chợ Mới;
- Chi cục THADS H. Chợ Mới;
- Đương sự;
- Lưu.

**TM. HỘI ĐỒNG PHIÊN HỢP
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỢP**

Hà Huy Phong